

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Külső-monostortúra 1867. sz.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábas garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-ször 5 kr., a minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek Bécsben, Oppelitz Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstain és Voglernél (Wollzeile 9. sz.).
Nyilvántartási cikkek sora után 20 kr. előleg befizetésével a szerkesztőséghez csatolandó.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, esütörtökön és szombaton délelőtt.
Előfizetési ár:
egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Pest, oct. 14. 1867.

Ki ne emlékeznék vissza életének azon boldog pillanatára, midőn nevét a diákok sorába beírta, az egész világ előtt nyilvánosan és compromissio nélkül pipára tölthetett, lett legyen az bármín hosszúságú, és a mi emberi méltóságérzetét leginkább emelte s függetlenségének legelső bizonyítékaként szolgált, a szabónál saját hitelére ruhát rendelhetett meg.

Nagy érzet ez, uraim! Azt mondják az enyedi diákokról, hogy az önérték ez első benyomásait még későbbi életükben is nehezen vehetők le. Eléz ez ugyan a mi ifjú és megöregedett barátainkra, hanem mind a mellett jellemzi a függetlenség legelső önértékét, azon kedves önérték, mely legelőbb sugja meg szívünknek, hogy élünk, és emberek, a társadalom önálló tényezői vagyunk magunk is.

Ha szabad kicsiny képet nagy hasonlatra felhasználni, hasonló érzelmek lephettek meg nemzetünket a napokban, midőn kivívott függetlenségünk első jelensége, országunk nem provinciális, hanem határozottan állami létének első bizonyítéka ténynyé és törvényessé vált; kezünkbe ragadtuk az állami hitel jogát, s hogy bizik a pénzügyi nemzeti jövőjében, mint alkotmányos létünk stabilitásában, bizonyítja az, hogy a mindig kételkedő pénzügyi állapítást ép és jó hitelünk van.

Pénzügyminiszterünknek az országgyűlésen elmondott beszéde alaposabban kiemeli a vasúti kölcsön alkotmányi fontosságának horderejét, hogysem e részben bővebb commentárokkal kellene szolgálnunk, s bizonyos, a mit ő állít, hogy négyszáz éves gyámkodás utáni függetlenségünk s önállóságunk első s határozott jelensége ez, s annál határozottabb, mert erkölcsi tekintélyen: a hitelen és mathematicai igazságokon: a pénzen nyugszik.

Es ezen hitelművet, az alkotmányos pedum positio mellett, államgazdászati fejlődésünkre nézve fontos horderővel bír. Nemzeti kölcsönünk nem azért van fölvéve, hogy adósságot adóssággal törleszünk; ezen kölcsönvett összeg beruházásul szolgál, mely vasúti vállalatokban leendő fektetve, kamatait a vállalat maga behajlja, e mellett az ország több vidékeinek megnyitván a piacokat olcsó és gyors közlekedés által, a nemzeti vagyonosodást fokozza, s világoslatilag hat reánk, éppen most, midőn a megbirhatlan államadósságokból való részesedés sulya alól semmi hatalom fölmenteni nem képes, s midőn az abból átvállalandó nagy terhek alatti összerokkadástól csak az menthet meg, ha adóképeségünket helyes és észszerű intézkedések által fokozzuk.

Ha emancipatióink, mely a felelős miniszteri és parlamentáris rendszerben s hiteljogunkban egyszerre nyilatkozik, hazánkat adósságoktól szűz vállakkal találta volna; bizonynyal mi volnánk ma Európa egyik legboldogabb állama; de a szabadságot rendszerint nem lehet olcsó áron megnyerni, áldozatokat követel az vérben, vagy pénzben. A nagy restitutiót megelőzőt vesztegető kormányok bőven gondoskodtak arról, hogy midőn az absolutizmus gyepőlőit kidobták kezökből s a kormányt a nép az önfenntartás ösztönével megragadta, oly terhek essenek akadályképp vállaira, melyeket nem egy év, hanem évtizedek alatt lehet kiépíteni, s még így is csak kedvező és békés európai constellatiók között.

Mily fölséges dolog volna, ha egy nemzet élhetne Madarász képviselő ábrándvilágában, s ha a terhek átvállalását nem vaskényszerűség parancsolná, hanem csak az egyéni, vagy nemzeti akarattól függene. Nem kellene bizony sufrage-universelle ezen szó kimondására, hogy „nem fizetünk,” mert hisz ki az a világon, a ki csupán generositásból beleverné magát az adósságokba, csak azért, hogy a mások hiteléhezinek örömet és megnyugvást szerezzen.

A zsarnokát lerázott Nápoly, a felszabadított Velence szintén nem menekülhetett az államadósságoktól, habár zsarnok kormányok köztön a kölcsönöket, a nemzetekre nézve jogilag az kötelező nem lehetett vala; de könnyebb legyőzni a belső zsarnokságot,

mint a pénzvilág uralmát, mely ha egy nemzetől elzárta hitelét, a legválságosabb percben képes azt megfosztani az övédelem eszközeitől.

Megvalljuk különben, hogy ámbár praecarius dolog, de egy kis devalvatio-félet nem bannánk, sőt, mondhatni, korunk általános betegsége követel olyasmit. Európa minden állama túl van adódva, s ha a nép jólle-téért a földbirtokostól potom áron kisajátíták a földet a jobbágyfelszabadítással, csak az uzsoráskodó töképeneknek kell-e illetlen maradnia?

E reform azonban nem egyes nemzetet, ez az európai diplomatiát illeti, s csak is biztosított békés idők műve lehet. Addig húznunk kell ez igát, a melytől sem az oratók, sem a forradalom, sem a Suffrage-Universelle meg nem menthet.

De ez iga könnyebbé válik, ha idegeinket megerősítjük. A vasúti kölcsön, mely a miniszterium tevékenységének egyik kitűnő tanujele, arra van hivatva, hogy anyagi viszonyainkat regenerálja. Ha vagyonosodásunk emelkedik, adónk terhe ez emelkedéssel versenyt könnyebbül, s a mellett, hogy önállási s függetlenségi jogaink tetteles gyakorlásába léptünk általa, birhatjuk azon reményt is, hogy azon terhekkkel, melyek vállainkra esnek, képesek leszünk megbarátkozni.

Dózsá D.

A „Siccle“ Magyarországról.

Magyarország nagy városai: Buda Pest, Pozsony, Kecskemét, Szeged, M.-Vásárhely stb. eléggé népesek arra, hogy iparosaink és kereskedőink bő összeköttetéseket találjanak eladására mindazon cikkeknek, melyek egy előhaladt civilisatio ipara készít, s azon első szükségleti tárgyaknak, melyeket egy európai nemzet sem nélkülözhet. Eddigél Ausztria egyedülrakodott a magyarországi piacon.

Bevittele húsz év előtt átlagosan így állott:

Földművelési és gyarmati termények 5,755,134 ft.

Különféle iparcikkek 8,483,214 ft.

Osztrák gyártmányok 47,145,330 ft.

Összeg: 61,381,678 ft. frankokba számítva: 153,453,695. Ezen számok azóta 250 millióra emelkedtek, de Ausztria többé nem üzhet egyedúráságot. Az 1866-diki szerződés megnyitá előttünk ezen tartományokat.

Azonban termények, bármínök legyenek, terményekkel vásároltatnak, ha eladni akarunk, tudnunk kell vásárolni. Azt hisszük tehát, nem lesz érdektelen rövid átpillantás adni Magyarországot mezőgazdasági, erdészeti és bányászati termékeinek.

Húsz év előtt Magyarország termelt 16,600,000 hectolitre búzát; 14,800,000 rozst; 15,100,000 árpat; 21,200,000 zabot; 13,500,000 kukoricát, összesen: 81,200,000 hectolitre gabonát; és ma ez utóbbi szám 103 millióra tehető. Ebből 1861-ben kivitt Magyarország 9 milliót.

Es a jelen évben, tekintve Magyarországot bő aratását s a gabona drágaságát Francia- és Angolországban, kivitele még tetemesebb lesz.

De családás volna azt hinni, hogy Magyarország csak gabonát tud szállítani, nehány év óta a malomipar nagyban emelkedett, s így Magyarország a legjobb és legfinomabb lisztet is szállíthat, mely semmivel sem áll hátrább a franciaországinál és az amerikaiaknál.

A jobbágyság eltűlése, azaz: 1848 óta — mert ezt mindig szem előtt kell tartani, mivel itt kezdődik Magyarország ujabbkori fejlődése — drágább a napszám, s így mindennemű gőzgépeket kezdtek alkalmazni, különösen pedig cseplőgépeket.

Továbbá gőzmalmokat, melyek közt legjelesebbek a pestiek, debreczeni, szegedi, aradi, pozsoni, aztán a somogyi, bács- és fehérmegeieik. (?) Csak a pestiek 6—8 millió mázsát őrölnek.

Triest fele szállítják egész Amerikáig, Ausztráliáig, s még élénkebben fogják szállítani, ha Fiume egyenes vasútvonalal lesz Károlyvárosra és Zágrábra át az osztaggal összekötve.

A gabona után részletes leírását adja a borsászati viszonyoknak, s úgy látszik, még helyismereteket is szerzett a hegyaljai (tokaji) bortermelésről, aztán emliti a vörös borok közt az egri, viszontai, szegszárdi, villányi borokat; a fehér borok közt a Balaton vidékét, érmellekét, magyarát, somlyóit, pozson- és somogymegeieit; mihelyt a vasút szállítási ára alább száll, nagy jóvendőt jósol a magyar bortíveteknek.

Ezután emliti a gypjút, dohányt, az olajt adó magvakat és a kender; mindeniket kitűnőnek

tartja s mindeniknek jóvendőt jósol. Jövő cikkében a bányászati és erdészeti viszonyokról fog szólni.

A Maros mellől, oct. 10. 1867.

„Tekintve azt, hogy a kolozsmegyei bizottmányi gyűlésben 40 román taggal szemben 300 magyar áll, el kell ismerni, hogy ezen megyében a testvériség és méltányosság érzelme (a restauratio alkalmával) a magyarok részéről sokkal nagyobb mértékben nyilvánult, mint más erdélyi megyékben, mire legnagyobb befolyással voltak b. József Lajos, gr. Eszterházy Kálmán, Macskási Pál és Antal, Halmágyi Sándor, Berde Áron s még több mások, a kik egész jóindulattal hatottak a románoknak is tekintetbe vételére.”

Ez olvasható a pesti „Concordia” című román lap idei 64-dik számában, a hol név szerint megemlíttetnek, hogy a románok közül kik választottak be a tisztviselői karba.

Ez, uraim, az első alkalom, hogy román részről, román lapban, elismerés fejeztetik ki magyar méltány iránt, s vártuk, hogy azt magyar lapok is tudomásra vegyék, mert a kölcsönös elismerés, a méltánylás mindig csak szilárdítani fogja a nemes testvéri hajlandóságot.

Eleget szidtuk egymást okkal és ok nélkül is talán, a szomorú idők alatt, s nem volt semmi hasznunk benne se románoknak, se magyaroknak, se szászoknak.

Am próbáljuk meg már valahára a jóindulat szemüvegén át bírálni egymást, méltányolni a méltánylandó dolgokat, s megadni a nemes törekvésnek az elismerést, s ha a méltánylatot igényelő jelenség még nem minden, azért ne ignoráljuk a keveset is.

Es éppen ezért kívánnám, hogy a magyar újságok is vegyék tudomásra azt a méltánylasi hajlamot, mely — mint jó jel — kezd nyilvánulni román lapban is, s melyet figyelembevételel, barátságos elismeréssel táplálni, buzdítani kell, hogy minél inkább közeledjünk lassankint a kölcsönös méltánylás és elismerés terén.

Ezért bátoraságot veszek én is felszólalni ezen becses lapban, részemről is, mint a ki Erdély több vidékein érintkeztem románok és magyarok közt; örömmel jelentvén, hogy általában a magyar politika tapintatos, komoly irányú folytán ma a román nép több bizalommal viseltetik jobb jövője iránt, mint valaha 1848 óta, s a szász testvérek is kezdenek megnyugváshoz jutni, hogy a magyar királyság alkotmányának kenyerén épp egy megélhetnek, mint ha a reichsrathból várják a manna*) hullását.

Legyen velünk a testvériség és kölcsönös méltányosság szelleme.

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház ülése oct. 15-én.

Mielőtt a ház a napirendre áttérne,

B. Majthényi László, a förendi ház jegyzője átadja a kölcsönt illető törvénynek a förendek által elfogadására vonatkozó jegyzőkönyvi kivonatot, mely azonnal felolvastatik.

Napirenden van annak meghatározása, mikor történjék a hányad küldöttség jelentése és a pénzügyi kiegyenlítésre vonatkozó törvényjavaslatok tárgyalása a ház osztályaiban?

Ghicz Kálmán képv.: En ugyan részemről azon véleményem vagyok, hogy ezen törvényjavaslatoknak tárgyai, ugymint: a közügyi költségek aránya, az államadósságok után elvállalandó évi járulékok, és a vám- és kereskedelmi szövetség iránt, s így maguk iránt ezen törvényjavaslatok iránt is érdemleges országos határozat jelenleg még nem hozhatatik. De miután a ház határozott szabályainak ellenére semmi esetre sem gátolhatnám, hogy ezen törvényjavaslatok az osztályok tanácskozása alá ne bocsáttassanak, nem tartanám sem helyén, sem idején lenni azt, hogy eziránt most valamely kérdést vagy vitát támaszszanak, hanem a mint alkalmam lesz aziránt nézetemet illető osztályomban is előadhatni, úgy fenntartom magamnak eziránt, ha szükség lesz, akkor tenni indítványt, midőn ezen törvényjavaslatok érdemleges határozathozatal végett ismét annak idejében a ház elé fognak terjesztetni. Ezuttal ezt csak jelenteni kívántam.

A mi egyebiránt azon kérdést illeti, hogy mikor kezdessék meg az osztályokban a tárgyalás, én e részben részemről a szombati napot vagyok bátor ajánlani. (Helyes.)

*) Vaczok biz' a, egy kisét megemlítkozva, a mivel onnan kinalgattak. Szork.

Elnök a tárgyalási nap iránt kérdést intéz a házhoz, mely egyhangulag a szombati tüzi ki az osztályok tárgyalásának megkezdésére.

Zichy Antal képv. az állandó igazoló bizottmány nevében tesz jelentést.

Tisza Kálmán képv. arra emlékezteti a házat, hogy f. é. július 1-én egy határozati javaslatot tett a ház asztalára a debreczen-szathmár-szigeti vasút érdekében. E javaslat kinyomatott, a tagok között szétosztott, de tárgyalásra nem tüzetett ki. Indítványozza, hogy a tárgyalásra e hét valamely napja tüzessék ki. (Fölkiáltások: holnap!)

Lónyay Menyhért pénzügyminiszter: A tisztelt háznak kétségkívül jogában áll, a tett indítványt napirendre kitűzni, ennelfogva nekem e tárgy kitűzése ellen semmi észrevételelem nem lehet; csak azt vagyok bátor megjegyezni, hogy a debreczen-szigeti vasútvonal azon vonal, mely a kormány által előterjesztendő, még pedig rövid idő alatt előterjesztendő javaslatban mint egyike az első sorban mindjárt kiépítendő vonaloknak van kitűzve.

Talán legezelszerűbb volna az ily kérdésekben úgy eljárni, hogy az egész tárgyat általánosan s minden részleteiben egyszerre tárgyaljuk. Az kétséget nem szenved, hogy a t. háznak már előbbi végzése folytán ezen vonal a legelőbb kiépítendő vonalok közé van sorozva; a kormány részéről pedig van szerencsém kijelenteni, hogy az a benyújtandó előterjesztésben a legelső időben azonnal munkába veendő vonalok közé van felvéve.

Elnök határozatilag kimondja, hogy Tisza képviselő határozati javaslata a holnap 10 órákor tartandó ülésben fog tárgyalatni.

A képviselőház ülése october 16-án.

Napirenden van a Tisza Kálmán által a debreczen-szathmár-szigeti vasút ügyében előterjesztett határozati javaslat.

Dimitrievis Milos jegyző olvassa a javaslatot.

Hollán Ernő közlekedésügyi és közmunkaminiszteriumi államtitkár. T. ház! A miniszterium elismerve a debreczen-szathmár-szigeti vasútvonal országos fontosságát és tekintve a ház múlt évi március 22-kén hozott határozatát: gondoskodott és gondoskodni fog arról, hogy e vonal mielőbb kiépíttessék. (Szóló igazolja a miniszterium eljárását.)

Bátor vagyok tehát a miniszterium nevében kijelenteni, hogy mihelyt a miniszterium a vállalkozókkal az egyezkedést rövid idő múlva befejezte a debreczen-szathmár-szigeti vonal építésére vonatkozólag, törvényjavaslatot fog a ház elé terjeszteni; azonkívül tekintetbe véve a ház korábbi határozatát, a miniszterium a maga részéről kinyilatkoztatja, hogy a debreczen-szathmár-szigeti vasútvonal kiépítését semmi más kombinatiótól, sem az országos vasuti hálózat előterjesztésétől függővé tenni nem fogja. (Helyeslés.)

Deák Ferencz: (Halljuk!) T. ház! Akkor, midőn a most előttünk fekvő határozati javaslat a ház asztalára letéttetett, akkor azon intézkedések, melyeket a közlekedésminiszter nevében az államtitkár úr előterjesztett, a miniszterium által még nem tétettek, még nem is tétethettek meg. Ha mind-ezen intézkedések már akkor megtétettek volna, valószínűleg az illetők meg lettek volna nyugtatva és nem tartották volna szükségesnek, határozatot indítványozni. Miután most a miniszterium részéről tett nyilatkozat által — úgy látom — biztosítva van ezen debreczen-szathmár-szigeti vasútnak mielőbbi kiépítése, miután az semmi más körülményektől függővé nem tétetik, mint olyanoktól, melyek a vállalkozókra stb-re vonatkoznak: én részemről ezen vasútvonal kiépítésére nézve teljesen meg vagyok nyugtatva és azt óhajtom, hogy a miniszterium ezen nyilatkozata szóról szóra bevezetessék a jegyzőkönyvbe, s ha ezt belevittük, jelentsük ki, hogy további végzésre ez érdemben, minthogy a nyilatkozat megnyugtatót bennünket, nincs szükség. (Helyeslés.)

Tisza Kálmán: T. ház! A miniszterium nevében tett itteni nyilatkozat a debreczen-szathmár-szigeti vasútvonalra nézve engem is megnyugtatt, és azon föltétel alatt, hogy ezen nyilatkozat szóról szóra a jegyzőkönyvbe vezetessék, kész vagyok határozati javaslatomat többi elvtársaimmal együtt — kikkel ezt aláírtam — visszavenni, azt óhajtván, hogy a jegyzőkönyvben, miután a miniszteri nyilatkozat abba bevezetett, mondja ki a t. ház, hogy magát ezen nyilatkozat által megnyugtattva érzi és annak teljesítését a miniszteriumtól elvárja. (Éljenzés.)

Hollán Ernő államtitkár: Van szerencsém a nyilatkozatot írásban is átadni.

Előnk: A végzés e szerint az lesz, hogy a t. ház a miniszteri nyilatkozatban megnyugszik, ennek következtében a miniszteriumtól a további teendők teljesítését elvárja.

Más tárgy nem lévén, az ülés eloszlott.

A birodalmi tanács küldöttségének I válaszányilatkozata.

(Jegyzőkönyvi kivonat.)

1. A birodalmi tanácsban képviselt országok és tartományok küldöttsége — a mily élénken hajlja is, hogy az egyesülés mielőbb sikertüljön — mégis, sajnálkozására, a magyar küldöttség által azon arányra nézve tett javaslatot, melyben a magyar korona országai jövőben az egész birodalmat illető kiadásokhoz járulni tartozandának, megfélelőnek nem tekintheti; mivel ezen javaslat egy részről nem valamennyi kiadásokra vonatkozik, melyekhez mind a két fél járulni tartozik, más részről pedig azon elv, mely szerint a hozzájárulásnak kiadására végbeliendő, helyesnek nem tekinthetik; és mivel továbbá azon számokban, melyek az arány kikutatásánál ezen elv szerint a számadásnak alapjául vettek, részenként igen nevezetes kiigazítások szükségesek.

2. A magyar korona országai azon közigazgatási költségeken kívül, melyek a közügyekre vonatkoznak, még a jelenleg fennálló államadósság költségeihez is tartozandának járulni, annál fogva azon arány is meghatározandó, melyben ezen költségeket a birodalom két fele viselni fogja, és pedig ezen meghatározás vagy egyideileg a többi közös költségek meghatározásával végbeliendő, vagy azt még megelőznie kellene; mivel az államadósság által feltételezett költségek sokkal felülhaladják valamennyi többi közös költségek összegét, s annál fogva csak akkor, ha azon összeg, melylyel mind a két rész az államadóssághoz járuland, megállapítva leendő, váland lehetőségű, a minden félnek azután még fennmaradandó vagyonnak összege, és így a többi költségek nézve egy igazságos járulási arányt kitalálni.

3. Pontolóra vétetvén azonban, hogy kivéve néhány kevés, illetőleg nem nevezetes összegeket, melyekre nézve — ha kívántatnék — a kiegyenlített további tárgyalásnak fennmaradhatna, az egész államadósság csak a birodalom védelmére s közérdekeinek biztosítására szükséges, azaz a hadügyre fordított költségekből veszi eredetét, a kötelezett ség pedig, ezen utóbbihoz járulni, mind a két birodalmi fél által feltétlenül elismertetik: következik, hogy igazság és méltányosság szerint az államadósságra fordítandó kiadásokhoz való hozzájárulás iránt más arányt meghatározni nem lehet, mint a hadügyre szükségelt költségekre, azaz a közös igazgatási költségekre nézve, mi által pedig egy elkülönített tárgyalásra minden alap eszik.

4. Ezen tényállásnál a birodalmi tanácsban képviselt országok küldöttségének: a közös kiadásokhoz hozzájárulási arány iránti oly egyesítés kivételének nem látszik, melyből az államadóssági költségekhez való hozzájárulási arány kizárva lenne. — Ezen küldöttség tehát kénytelen részéről indítványozni: hogy a hozzájárulási arány, valamennyi kiadásokra nézve, melyekhez mind a két birodalmi fél járulni tartozik, egyidejűleg történjék az egyesítés, és hogy a kérdésben forgó valamennyi kiadások iránt csak egy és ugyanazon hozzájárulási arány határozassék meg.

5. Mi már a magyar küldöttség által a hozzájárulási arány kiszámítására nézve indítványba hozott alapot illeti, mindenekelőtt megjegyzendő, hogy azon egyes kiadási tételeknek felszámítása, melyek az illető miniszteriumok által hivatalosan közölt 1860—1865. évekbeli számadásokban ezen három rovat alatt „Centralverwaltung, deutsch-slavisch Kronländer, und Länder de ung. Krone“ előfordulnak, többféle igazításokat igényel.

6. Így a dohánykezelés (Tabakregie) költségei, u. m. a levelek vételi, termelési, árulási, kiadások stb. mind a 2 birodalmi részben nem — a mint szabályszerűleg történni kellett volna — azon eladásértéki arányban osztattak fel, melyben a dohánygyártmányok mind a 2 birodalmi részben eladtak, hanem minden birodalmi résznek csak az abban a dohánykezelés által tényleg kiadott pénzösszeg mint költség számított be; annál fogva a német-szláv koronatarományokban fogyasztott dohánytól a dohánylevelek beszerzési ára mint az ottani igazgatás részére tett kiadás, és ezen kiadásnak megtérítése, melyet német-szláv tartományokbeli fogyasztók az általuk a dohánygyártmányokért fizetett árban is teljesítettek, a lajthányni tartományoknak mint adófizetés számított be. — Így az 1860. évi zárszámlában 6.983.739 forint és az 1861. évi zárszámlában 593.323 forint mint az 1848. és 1849. évekről törlesztett tételek (Abgeschriebene Posten) a magyar korona országainak igazgatási költségek fejében számítottak be, holott ezek szintúgy, valamint az ugyanaz említett évben törlesztett csehországi honvédelmi kiállítási költségekkel 1809. évben történt, a központi igazgatás javára lettek volna beszámítandók; mi már onnan is kitűnik, hogy a törlesztésnek pusztá formalitása által, mely éppen úgy néhány év után történhetett volna, a tényleges hozzájárulás semmiképpen meg nem változtatható.

7. Továbbá a magyar vasútközlő Bécsben

szított jövedéki adó, illetékek és bélyegek a német-szláv tartományok bevételeiből kihasítandók, s a magyar korona országai bevételeikbe lettek volna beszámítandók.

8. Különböző eltekintve ezen utolsó ponttól, melynek számszerűtlen összegét ezen küldöttség nem ismeri, valamint még több más pontoktól; mégis a magyar korona országainak hozzájárulása 1860. évtől 1865. évig 336.741,215 frtyi összegre rug, valamint ez az ide mellékelt kimutatásból kiderül, vagyis mind a két birodalmi fél közös hozzájárulása aránya szerint 27,064 százalékra.

Kimutatása

azon összegekre, melyekkel az 1860—1865. években a német-szláv korona-országok és a magyar korona országai a központi birodalmi államköltségekhez járultak.

Közigazgatási év	Hozzájárulása a német-szláv korona-országoknak.	Hozzájárulása a magyar korona országainak.	Összesen
1860	135.881,814	52.523,834	188.405,648
1861	136.010,179	45.801,691	181.811,870
1862	147.989,124	68.703,799	216.692,923
1863	167.313,095	53.977,973	221.291,068
1864	159.556,699	58.170,789	217.727,488
1865	160.734,007	57.563,129	218.297,136
Összesen:	907.484,918	336.741,215	1.244.226,133
Sházalékban véve	72.936%	27.064%	1.00%

9. De az illető zárszámlák tökéletes kiigazítása után is azon elv, hogy az ilyképp mutatózó átszolgáltatások (Abführen) a központi kormányhoz a hozzájárulási arány meghatározásánál kucsul vétessenek, — czélszerűnek nem mutatkozik. A jövedelmek között oly összegek is fordulnak elő, az egyes birodalmi részeknek beszámítva, melyek tulajdonképpen nem jövedelmek, például haszonhajtó vagyon eladásából eredő bevételek. (Vége köv.)

Levelezés.

Pitesd (Románia), october 1867. — Legyen szabad nekem is igénytelen vázlatokkal járulni némely külföldi dolgok ismertetéséhez. Turnu Severinből Pitesdre jövő utamban május 12-én Slatinára érve meghaltam, de már hajnal előtt, 13-dikára viradól, a minden oldalról hallszó banda szólások öhitték május 1-sejét hirdették; már alig viradt meg s én is az utcán hullámzó nép közé kiléptem, s a Hotel Negriann-féle szállásomról siettem es. kir. osztrák allgynöki helyettes Staroti Ferencz urhoz menni, reggelim elköltésére (mert ezen úr vendéglőt is tart). A kik is nejjével egyhangulag kértek, hogy ne induljak el, mert ma egy magyar urat nagy kiintetésben akarnak részesíteni s megtisztelni; én kíváncsián kérdém, miért a kiintetés? és ki azon magyar? Egy Fejér nevezetű úr ezelőtt mintegy két évvel ide Slatinára kerekedvén, az Óltón épült vashidnát mint főfelügyelőt és alvállalkozók szertárnoka, a ki főnökeit szorgalma és igazságossága által annyira megnyerte, hogy nem mint alattvalókat, hanem mindenik mint barátját nézi. De nemcsak főnökei, hanem a városiak legnagyobbikától a legutolsó napszámosig mindenki kiválóan szereti és becsüli, sok szegény embernek, a majdnem két évi éhség ideje alatt, munkát adott; most, midőn a hid az elvégzés pontján áll, Angolhonból a hidhoz tartozó vaspadlatok és karzatok megérkeztek Turnu Magurinban, szekereseket nem lehetett kapni, mert az éhségtől a vonó-marhák vagy elpusztultak, vagy úgy elgyengültek, hogy azok még csak az üres szekereket se voltak képe sek elvonni. A miniszterium darabonczokat küldött ki, a népet erővel vashidra kénytetni, de ezelt így sem érhetek, mivel alig tudtak a határok végeig ezen elesett, elerőtlenedett marhákkal menni, sőt sokan a határjok közepe tájáig se érhetve, mar hák kiállottak s így a szegény fuvarosok kénytelenek voltak marhajokat kifogni, szekereiket ott hagyni s így hazatérni.

Ily szerencsétlen időben fuvarosokat nem kaphatván, hogy a hidhoz tartozó vasakat elhozathassák, már mindenki, de főként az angolok, a kiknek szerződésileg a hidat ezen év július végeig a forgalomnak kellett átadni, meghökkentek, hogy el nem végezhetik, oda volt minden remény, 12 pi-asztet és felet is ígérték 100 okájától fizetni, csak-hogy elhozathassák, de úgy látszott, hogyha 1 okát ígérték volna annyit, ugy se tudnának fuvarosokat kapni.

Ily elcsúszdott állapotjában az angol főnöknek azt ajánlotta, hogy hozzák fél az Ólt vizen hajózat lehetetlenségét kezdvén fejtegetni, de nem nevetvén ám le angol főnöke, a ki ősmerte, hogy magyar barátja csak olyant szokott neki mondani és ajánlani, a mit mindig végre tud hajtani, s így az Ólt környékén hajókázáshoz értő emberek nem létezvén, február 6-án délután 2 órakor egy hid-hajóval, a melyet 18-ra megterhelhetett, három oláh pórral és angol főnökével megindult, maga kormányozván a hajót, a déli idő daczára 10-kén déli 12 órakor már Nikopol előtt állott; ott főnökével egy kis vitorlás hajót megvettek és azt 350 mássa vassal megterhelvén, éppen a midőn az ó-hittük bűjtöt hagytak, indult el 8 tanulatlan oláh pórral az Ólt vizen fel, de a sok eső és havazás, fagy és szél miatt két hét alatt csak is 2 és fél nap jöhettek; ekkor a víz, a mely eddig igen csekély

volt, áradni kezdett, emberei, a sok szigorú idő miatt, majd mind elbetegesedve, a vasat Frunzár helységénél a hajóból kiszedette, a hajót a molná-roknak számadások alá adva, ide haza jött, és most az ó-hittük husvétja után ment újra hajója után 10 oláh pórral, és éppen most érkezöben van, nézzük meg, mert az egész város népe lemegy, a bandát meg tegnap megrendelték, mi is megylünk nőmmel együtt le, örülünk az ősmert becsületes landsmannak szerencsés megérkezésén, mert uram, én még embert nem hallottam, hogy azt mondotta volna, hogy van lehetőség, hogy feljőjjön az Ólt vizen hajón még üresen is, nemhogy terfivel.

S így hamar elkészülve siettünk le az Ólt-hoz, hogy ott bevárjuk megérkezését azon magyar hazánkfiának, a kiről ennyi jót hallék, lelkem örmötől elragadtatva, kétszeres léptekkel haladtam az ügynök családjával és az arra tóduló néppel, a kik biva, a kit állni láttak, „hogy hajdác lá minunye, ke vine unguru, ku luntrá inkerkát ku tér“; mások „hajdác, ke vine Domno Fehér ku Luntrá“ (gyer-tek csudát látni, érkezik a magyar a vassal terhelt hajóval; mások gyertek, mert Fehér úr érkezik a hajóval); alig mentünk egy pár száz lépést, már szemünkben tűnt az Ólt folyója, és azon egy magos árboez háromszintű lobogóval, és a parton a 8 hajós, a kik a hajót huzták, a hajó mekkorósága nem látszott a nagy part miatt, már előttünk borzasztó nép volt, ott szüntelen Hurá és treásee Domnu Fehér kiabálásokkal és lövöldözésekkel kísértvén a parton a hajó tulpartoni menetelt, mi is ide érve, rögtön feltűnt a háromszintű lobogón e felirat: Carol I. tij. Örült lelkem, midőn a magos kormány-járdán egy egészen magyarosan öltözött egyén a terhes hajót a vizen felfelé hosszú kormányával mily ügyesen és szakavatottan kormányozza, ekkor volt az óra nálam éppen 9³/₄ reggel és ¹/₄ óra múlva már a hidhoz érve, itt az embereinek mindenikét nevéen szólítva, rögtön ki-adá parancsolatát, hogy a kötelet szösszedjék stb. Hogy a hajóval a Slatira felőli részre, a hol mi is vártuk, átszálljanak, és alatt a slatoriai nép — szüntelen mezei virágokkal halmazva hajóját — élje-nezték, hogy az Ólt vizen, a soha senki által nem hitt hajót felvezérelte és kormányozta.

A kötelek beszedése és kinek-kinek fűzkarója már kezében lévén, azonnal a kormánynyal hajója farát a partnak szorítva, a hajó eleje vizet met-szőleg egy pár percz alatt a sebes víz és iszonyu tökések és a régi hidnak kivágott lábai között bámulatos ügyességgel majdnem egyenes vonalban a Slatira felőli parton kötött ki, a hol is a nép riadó éljenzésben tört ki, a banda pedig a Rákóczi-indulóval kezdette meg iszonyu fegyver üdvözlődözés között hazánkfia fogadását; igyekeztem mentől közelebb juthatni hozzá, hadd láthassam e nagy megtiszteltetés mennyire ragadta el, s mily nagy volt bámulatom, midőn ezen megtiszteltetése alkalmával iszonyu komoly, tekintete nem vándorász, sőt a fáj-dalom kifejezése volt tiszta magyar bomlokán el-ömlőve, a melyből egy mély bánat pislogó lámpája látszott sugárlni szét az őt környező és szüntelen éljenző, vivatózó, hurázó és setreáskáló népre, s gyakran látszott a szemében lelke fájdalom mélyéből tóduló könnyeseppeket, mennyire igyekszik le-törölni, elfojtani és a nép előtt a hőség általi iz-zadtságnak akarván vagy igyekeztvén kifejezést adni.

Ezután egy igen csinosan öltözött polgár egy szép virágkoszorút nyújtott át nemzeti szalagokkal és oláh nyelven üdvözlé s mondá, mennyire jól esik az embernek, ha jó szomszédjai vannak, jobb az azok a románál, te a hazánk szomszédjádól való vagy es eljöttél, hogy a soha senki által hazánkban nem hitt vizeni kereskedést álmából fel-rázzad és a vizeni kereskedhetésünken lehetönek bizonyítád be stb. Vivát, Hurá s setreáske Domno Fehér.

A mely fogadását hazánkfia igen jó egyszerű megköszönéssel fogada (roman nyelven), kifejtvén, hogy vágyott, e hajóval mentől szerencsésebben meg-tegye útját, mert csak így győzhette meg a kétked-őket és kis hitűeket és így ezen útjával kettőt ért el, t. i. főnökének hidhoz való vasát elhozhatni, a másik Romániának tényleg bemutatni, nemhogy le-felé nem lehetne sőt szállítani a Dunára, de sőt felfelé a vizen is, megérdemli a figyelmet a keres-kedésre nézve, azután eltette főnökét, a kinek kö-zönhet, hogy ezen próbát megtehette, mert a ha-jót ő vette; azután eltette Romániát, Károly her-ezeget stb.

De mily nagy volt bámulatom, midőn szónok-lata hangjáról ösmerek egykori jól tevőre benne; alvinczi birtokos és es. k. volt hajó osztály-vezérre, a kinek háza mindig nyitva volt az igazság sze-rette üldözött bonfiak előtt, azon egyén, a kinek házát ritka garibaldista, a ki Alvinczen ment ke-resztül, hogy egy pár napot kipihenésére meg ne állott volna; ottlétlen előtt éppen egy pár nappal volt két lengyel főúr s gavalér, a kik e házhoz éppen Magyarországból voltak utasítva, ezen urakat saját szekeren küldötte Fehéregyházára gróf Hal-lerhez.

Ezen felül még előttünk több érdeme is van magyar honfiak előtt. 1849-ben Háromszéken Rétyet kétszer mentette meg az oroszok kirablásá-tól és elpusztításától, az Antos család javait csakis ő mentette meg. 1860-ban Alvinczen csupa másod-magával casinót állított, kibutorozták, hírlapokkal

ellátták, és azután hívták fel Alvincz kedves pol-gárságát a részvételre, a mely felszólítása egy pár hét alatt több mint 120 személy részvénnyel di-csekedett; minden jó czélrai adakozásban majdnem mindig első volt, mint p. o. Muzeum, Kazinczi stb. alapítványokban. Ezeken felül casinó javára, osko-lák mindkét felekezettékére, és az olvasó-egylet javára, mint műkedvelő, többször fölépített, az al-vinczi műkedvelők színháza felállításában a legna-gyobb szerepet ő vitte. A Kazinczi-ünnepélyt saját házánál, saját költségén, mivel a férfakkal kivihet-len volt — a mint a hírlapok akkor emlegették — és a nőkkel saját házánál minden költséget kiálva, maga elment hazulról, hogy a nők jobban mulas-sanak. A magyarországi szülőkölődöktől egész hely-ség nem áldozott összesen annyit, mint ő egyedül, 5 családot meleg házzal és többnyire étellel ellátta, 17 darab marhajokat ingyen kitleltette, két kö-istálóját adván át e czélra. Ezenfelül a megye alsóbb részeiben levő urakat eljárta, a magyaror-szági szülőkölődök érdekében, hogy gabonájokat el-nyomtatás végett ezeknek adják, és ezenfelül ki-mennyit akar kitarítás végett elfogadni, mindenütt siker koronázta eljárását; a magyar honi nép mint jöltevéjét hirdette merre ment. A magyar honiak szá-zanként állottak udvarán és udvara előtt, és nem fordult meg nála szülőkölőd, a ki valamit tőle ne kapott volna; voltak többen, a kik megszólították, hogy miért csódit városokban annyi idegent, de ez őt nem akadályozta semmit.

A reformátusok 300-dos év fenállási ünnepét nála ülték meg; ezenfelül kapuja mindenki előtt tárva, több utas volt nála szekereitől, lovastól, mint Alvincz egyik bármelyik vendéglőjében, az alvinczi polgárságot nagyon szerette, s szintén ezek is ötet. A hajókázási pályán ő róla egyedül mondotta a magyar szószállító társulat főbiztosa, hogy a Ma-roszon egyedüli hajókázó (Nur der einzige Fehér) (csak egyedül Fehér), minden városban várvavárt volt érkezése, ösmérősei által. 1859-ben a kincstár újra visszavette a társulattól a szószállítást, s így ő is hajójával, felügyelőségével és hajósságával együtt átvétetődött, itt is főnöke kitűnő szeretetével diece-kedett, a míg végre 1861-dik évben es. k. főnöke és igazgatója meghalván, gróf B. volt főpénzügyi igazgató és birodalmi tanácsos és a nagy-szebeni 1863-diki országgyűlés regalistája egy alattombani magyar ellenest talált helyettes igazgatóul kinevezni, a ki e tárgyakat képező hazánkfiát e hazafias tetteiért s a mellett, hogy hajó osztályban magyar lobogót hordott, ellenségeskedését egy közgyűlé-sekben azon kezdette, hogy fenszóval azt mondá: Fehér úr, ön nekem ellenségem, mert neje az ön nőmnek nem küszönt, s ezért bedolgozok önnek.

Fondorkodásait mind üzte, sok igazságtalanul ráfogott pénzeket húzott le, hol a Landes-directio, hol a szászvárosi Finanzbezirks-directio, hol a sze-gedi sóhivatal felszólítására hivatkozván, hol a ha-jóssággal kötött szerződést illető bélyegeket, da-czára annak, hogy ki voltak fizetve elhúza tőle újra, hol a hajósságot alattomosan, a mint a pénzt ki-kapják vezérétől, elhagyásra bízatta, hol azon ha-jósságot, a mely egy pár ezer forint pengővel tar-tozásban maradt a fennirt osztályvezetőnek, a hajósságot másnak adta, hogy egyszerre anyagilag tegye tönkre, s elvégre hamis vádak alapján szol-gálatjából felfüggesztette és kitette, mivel az orszá-got károsító eljárásaiban csak is ő állotta egyedül útját.

Az egykor boldog sorsu s talentos szak-ember bujdosóvá lett a legjellemtelenebb cselszövé-nyek miatt, s habár így hivatalosan, mint irodal-milag az „Arad“ czimű lap 1863-ki folyama, 118. és 122. számaiban ügyét fényesen igazolta, hazá-jától távol keresi kenyerét, míg családja otthon nyomort túrt s külföldön tömjeneznek képessége-nek, a mire saját hazájának akkora szüksége van.

Most, minekutána egy becsületes magyar ha-jókázó főnök áll Erdélyben a dolgok élén, emberi kötelességből kifolyó ténny követnének el, ha régi hajókázó társukért egy kérvényt adnának be a magas magyar miniszteriumhoz, hogy Fehér József úrtól kérnék be igazolási irományait, s ha bűnös-nek találják, büntesse, ha nem, adja vissza kedves családjának és hazájának, s úgy társainak, mint megpróbált hajó-osztály vezért.

Nem is ragadtam volna tollat ily hosszas tu-dósításra, de azon egyén megérdemli, a ki szegény létére hazájának és a közjótól élt s lapjainak az ily szegény becsületes embert nem igen szokták emle-getni, holott hazájában, ha egyebet nem tett volna, csak is az 1863-dik évi magyar szülőkölődök ér-dekébeni fáradozásai is megérdemelnék elismeré-sünket. Itt Pitesden bámulatra olvasom a „Nati-unea Roman“-ban, mennyire ajánlja kormánya és országgyűlési követének Fehér urat, hogy Oláhon-nak az Ólt vizen és a Zsi folyóján, ugy a Jálá-Mitrá folyóján szép hajókázási kereskedés meg-kezdésére kéri kormányát; sietne, hogy ezen ki-nálkozó jó alkalmat ne veszítse el, mert hogy ha valamely társulat gőzhajójához be falál állani, a mire az angolok, a nélkül, hogy megkérte volna, önként ígérték.

Ha Fehér úr megengedi, hogy életének csak bár általam ismert, tisztán tudom, kevés rajzát ad-tam, ez kötelességem, csak azért is, mert, mint üldözött ifjút annyiszor pártolt és segített útjában, valahányszor csak megtudhatta a szükségét, s ké-rem a szerk. urat, méltóztatnék becses lapjában föl-

venni ezen soraimat, mely szívességért a szerk. úrnak köszönetet mond az Oláhban levő s Fehér urat ismerő s közkedvességbenlevő minden magyar polgár.

Bodoki Szász József.

Aláírási felszólítás

a magyar kir. miniszterium által engedélyezett „KOLOZSVÁRI TAKARÉK-PÉNZTÁR” részvényeire.

Minék oly rég óta szükségét éreztük, s mit a helybeli ipar- és kereskedelmi-kamara a volt kormányoktól annyi éven át szorgalmazott, egy Kolozsvárt állítandó takarékpénztár engedélyt a főméltóság magyar kir. miniszterium f. évi július 2-káról megadni méltóztatott.

Azon körülmény forogván azonban fenn, hogy a helybeli polgári biztositéki intézetnél az újabb időben szintén consortium alakult, mely kérelmét ez irányban hasonlóan beadt: ezáltal indítva a múltu főkörmányszék a miniszteri engedélyt azon kívánság mellett tette át: vajha a két consortium egyesülne. Az egyesülés kifejezett óhaját mindkét félnek kellő viszhangra találván, mint az alájegyzés mutatja, az egybeolvadás befejezett tényre vált s a működni megszűnendő polg. biztositó-intézet ügyei lebonyolítását, mint kezelő, a keletkező takarékpénztár elvállalta.

A keletkező intézet czége: „Kolozsvári takarékpénztár.”

Alaptőkéje 100,000 forint, minék létesítésére 1000 db 100 frtos részvény bocsátatik ki, melyből egyelőre 50 frt lesz befizetendő két részben, négy heti időközszel.

A részvényaláírók az alapszabályok 4-dik §-a értelmében a befizetést azon kötelezettséggel vállalják, hogy ha részleltizéseiket az előjáróság felszólítására se fizetnék 4 hét alatt be: a befizetésre vagy törvény útján kényszeríthető, vagy pedig részvényük a társaságra száll.

A részvények bizonyos névre szólnak, azonban 5 frt átiratási díj mellett átirathatók. Minden egyes részvény a közgyűlésen szavazatot biztosít, de 10 szavazatnál többet senki sem bírhat.

A jövedelemből, a betevők kamatai befizetése után, mindenkéltől a részvények 5%-os kamata fizetetik ki. Az így fennmaradó tiszta haszon 5%-kából tartaléktőke képezetik, mi ez alaptőké felére lesz fölnevelendő; ugyancsak a nyeresémből 2%-a az intézet hivatalnokai nyugdíjalapja képezésére fordítatik, melynek egyelőre meghatározott maximuma 10,000 frt. Az így megmaradt nyeresemény 1/10-ed része a közgyűlés által meghatározandó, de a felsőbb hatóságtól jóváhagyandó jótékony és közhasznú célokra lett fordítása után, a maradvány, mint osztalék a részvényesek közti évenként felosztatik.

A társulat ügyeit intézik: az évenkénti közgyűlés, egy 32 tagból álló választmány, melynek tagjai évenként egy negyedrészen választás alá jönek; egy igazgató, kit 3 évre a közgyűlés választ, ki elnöke a választmánynak s közvetlen igazgatja az intézet napi teendőit, mellette az irodai rendes személyzetet kivül egy titkár áll, ki egyezsmind az előadó.

A választmány minden első napjaiban ülést tart, maga kebeléből azonban egy 8 tagu bizottságot választ, mely minden héten legalább egyszer összeül s az előforduló tárgyakat az igazgató elnöksége alatt intézi. E mellett a választmány tagjai, mint napi biztosok, rendre az intézetben jelen vannak s a bizottság által megszavazott kölesönök s egyéb ügyletek menetét ellenőrzik, s az okmányokat aláírják.

Hogy ez intézetet a legszegényebb osztály is igénybe vehesse, a betétel minimuma 25 kr s a betéti könyv 5 frtyi betételig ingyen szolgáltatik ki, 5 frton felül az összegekhez képp 2—20 kr.

A kamatláb a betett pénzért 5%, mi azonban feljebb és lejjebb szállítható.

A betett pénzék elhelyezésére nézve kölcsönzés következikre történik: a bécsi és pesti tőzsdén jegyzett papirokra 3/4 értékig arany és ezüst pénzre, előlegeket ad pénzintézeteknek, váltókat számitól le, melyek azonban 100 frtnál kisebb összegűek s 4 hónál hosszabb időre nem szólhatnak; kölcsönöz végre városi házakra, fekvő birtokokra.

Ez új intézetünk alapszerkezete, megemlítvén, hogy az alapszabályok végleges megállapítása az alapító-közgyűlésnek van fenntartva.

Ez alapon nyitjuk meg az aláírást 600 részvényre, miután 400 az alapítók által már alájegyezett.

Az aláíráskor minden egyes részvény után biztositéknál 10 frt fizetendő le, mi azonban az első részletbe beszámíthatik.

Az aláírás f. évi nov. 1-jén nyílik meg s öt napig marad nyitva, e szerint nov. 5-kén be fog záratni.

Ha aláírási többlet támadna, az aláírók közt a részvények aránylagosan fognak kiosztatni.

Az aláírási helyiség Dietrich Sámuel kereskedésének irodája Kolozsvárt, mely az aláírásokat reggeli 9—12, délutáni 3—6 óra közt fogadja el.

Kolozsvárt, oct. 12-kén, 1867.

A „kolozsvári takarékpénztár” alapítói: Ákoncz János, b. Bánffy Albert, Bannel

János, Biasini Domokos, gr. Eszterházy Kálmán, Póly Mihály, Gáman Zsigmond, Grósz Nándor, Hajós János, Haller Rezső, Incze Mihály, Kállay Lajos, Korbuly Gergely, Korbuly Bogdán, Kovácsi Antal, Kövári László, gr. Lázár Miklós, Nagy Péter, Nalaczi Farkas, Pataki Sándor, Simon Elek, Stein János, Dr. Szabó József, Szentkirályi Zsigmond, Tamási János, gr. Teleki Gusztáv, Tauffer Ferencz, Wagner Frigyes.

KÜLFÖLD.

— Béke hírek. Nevezetes hír az, hogy Ausztria és Porszország közt közlekedés történt. E szerint tehát — feltéve t. i., hogy e hír való — Porszország hajlandó lenne ama combinációhoz csatlakozni, mely a nyugati békeszövetséget tervezi, s kész lenne szakítani Oroszországgal. Kissé köve hisztünk e hírek, noha igen óhajandó lenne valósulása.

Mások szerint csak a két uralkodó találkozására szorítkozik az egész közlekedés, de ez még nem zárja ki, sőt következteti, nem ugyan a maradandó politikai nézetegységet, de igen a közlekedést. Abból, ha két út egymáshoz közeledik, még nem következik, hogy azonosuljanak, vagy párvonalosan haladjanak egymás mellett.

A két uralkodó találkozása e hó folytán Baden-Badenben fog megtörténni.

E találkozást a párisi fogja követni, sőt állítólag Londonba is átrándul az osztrák császár, Victoria királynővel találkozandó.

Páris felől is békés hírek jönnek. Érdekes e tekintetben a rendesen jól értesült „Union de l'Ouest” közleménye, mely szerint Napoleon császár következőleg nyilatkozott volna Biarritzban: „Mindent tudok, a mi Franeziaországban történik. Ismerem a nyugtalanságot és elégtelenséget, mely mindenkit megszállott. Kormányom hibáit követtem el; most azokat ismét jóvá kell tennem. Biztositni fogom a béke fentartását és a szabadság kifejlődését; a nép bizalmát azonban nem vesztettem el, s értekelem valamit tennem.”

DUNAFEJEDELEMSÉGEK. Bukarestből írják: Az 1848. itt elesett román katonák emlékének itt lakomát szenteltek, melyet eddig a török iránti gyűlöletből sohasem tartottak így meg. Itt is betölt a költő ama mondása: hogy „lám a bor jó kedvet ad.” A többi között Hajdu tanár egy toasztja ily formán szólott: „török vagy magyar, az mindegy, mind a kettő ellensége a románoknak, tehát...” A tudós tanár elfeledte, hogy mi segítettük egykor bevenni Tergovist, s magyar mondotta volt Kalugernél a haditanácsban a bojároknak: Uraim, a magyar meghal, de az titkuzetből el nem szabad. Hajde ez régen volt, s a tanár úr szerint a historia non est magistra vitae.

A „Romanul” közelebb azt vezérezikkezte, hogy a moldvai nyugtalanságokat Ausztriából is szitogatják. Ez tehát államköltségünkre nézve becsültséértés is lehet. Az itteni magyar kir. postán felad egy magyar fiú öreg anyja számára harminez forintot. A posta hivatalnok jól látja, hogy a levélre fel van írva: Terhelve 30 forinttal, s mégis elfogadja a levelet recomandirt, s nem küldi a tapasztalatlan ifjút a másik szobába, hol a pénzes leveleket szokták felvenni. A levélből persze a 30 forint kirepült, négy tanu megesküszik a konzulágon, hogy a levélben pénz volt, a bíró látja a visszakérült levél borítékján, hogy a „terhelve 30 forinttal” milyen szépen ki van törölve, de azért a szebeni postadirectio mégis azt írja, hogy az ajánlott levélért nem fizethet. Már ha én azt merem írni, hogy egy posta kezelésében nem jártas szegény iparos ifjút így károsítanak meg s odabaza éhezni engedik öreg édes anyját, míg valamelyik postahivatalnok a más keservesen szerzett pénzéből jól mulat: hogy ez nem igazság, beperelhet-e ezért engem a magyar királyi posta igazgató, mint becsületének megsértőjét? Ilyen documentumai az „Independance” szerkesztőinek is lehetnek. Kíváncsian várjuk pere kimenetelét.

Nem megvetendő forrásból hallám, hogy a keleti kérdésnek, orosz részről szándokolt fegyveres megoldása, azaz megindítása sokkal közelebb van, mint sejtjünk.

Bakuból érkezett táviratok jelentik, hogy a nép és nemzetőrség tegnap megrohanta a raktárakat és a fegyvereket szétosztotta. A kormány feloszlani szándékszik a bakui nemzetőrséget s igéri, hogy azon esetre, ha a fegyverek Ausztriának ki nem szolgáltatának, pénzbeli kárpótlást ad.

OLASZORSZÁG. Az „Italie” nem győzi magasztalni a felkelő csapatok vitézségét, melyet Bag-norea mellett kifejtettek. Azután hozzá teszi: mindent, a merre a csapatok elvonulnak, a lakosság rokonzenével találkoznak; némely helyeken már ideiglenes kormányokat állítottak fel s a csapatok szüntelen erősödnek; csak egyetlen hiányuk van még e pillanatban: nincs elegendő fegyverük.

A Párisba érkezett tudósítások nem hagynak többé semmi kétséget, hogy az olasz csapatok bevonulása az egyházi államokba elhatározott tény. A „Temps” levelezője ezeket mondja: Minden jel oda mutat, hogy az olasz kormány előkészületeket tesz a bevonulásra. A pápai határokról szakadatlanul küldik az újabb és újabb csapatokat. Nagy aggodalmat szül itt, mondja a levelező, azon kö-

rülmény, vajjon a felkelő csapatok visszavonulnak-e, ha az olasz kormány vezetéti seregét a római területre? Sokan kételkednek rajta s azért tartják Garibaldi oly éber felügyelet alatt Caprerában.

A felkelők élénk csatát vívtak Garibaldi Me-notti vezetés alatt Monte maggiorenál a pápai zuavokkal. Ezek legyőzettek, s a felkelők által üldözve, nevezetes veszteséggel visszavonultak.

TÖRÖKORSZÁG. A bécsi „Fr. Bl.”-nak Caneából írják: A krétai felkelő csapatok teljes erejében vannak. Sept. 18-tól kezdve 45 napra szóló fegyverszünet van, ez idő alatt a török kormány szabad kivándorlást, büntetlen hazatérést s általános amnestiát adott, de minden eredmény nélkül, maradt. A fölkelők fölhasználták az alkalmat, fegyverszünet alatt háborítatlan növelték csapataik számát, összpontosították az erőket, alkalmas posztókat vettek, hogy így a fegyverszünet lefolyása után újra egész erővel hozzá lássanak a harcokhoz. Az ideiglenes kormány székhelye Askifóban van. Canea, Megalo, Castro, Rhetium és Franko Castello a törökök birtokában van, míg a sziget többi részét a fölkelők tartják megszállva. Az osztrák, francia és olasz hajók, ezután nem vesznek fel menekülteket, ellenben az orosz hajók a legnagyobb eréllyel szállítják azokat. Egyáltalán az orosz diplomácia nagyon tévékeny, szítja a tüzet, a mennyire tőle kitelhetik. Sept. 25-kén öt egyiptomi hajó érkezett meg, melyek azon parancsot nyerték, hogy az egyiptusi katonák közül 5,000 embert onnan Alexandriába szállítsanak. Omer basa óvást tett ellene s kész leend elbocsátatását kérni. A török táborban nagy a ziláltság, a katonák veszélyes betegségekben szenvednek, annyira, hogy a kórházak nem képesek a betegeket befogadni.

KÜLÖNFÉLÉK.

* Gróf Bethlen Gergely, vitéz honvédszáz ezredes és olasz tábornok hazánkba f. hó 14-kén M.-Vásárhelyre érkezett. A honvéd-egylet, a tanács és a székhelyi birtokosság nagy ünnepélyességgel fogadta. Délben diszebedet rendeztek a bujdosásából hazatért derék honfi tiszteletére; este meg fényes fákilyás-zenevel lepték meg. Ez alkalmat fel akarták némelyek használni az országgyűlési többség s felelős kormányunk elleni tüntetésre. Egyik népszónok ugyancsak hangsúlyozta a tömeget felbűvítő tételeket. De biz' annak nem volt valami világrendítő hatása, s tiszteletreméltó honvédszáz ezredes és olasz kir. tábornok hazánkba, megköszönve a szíves fogadtatást, egy komoly férfiuhoz illő határozottsággal megmondta, hogy nem pártolja szónok nézetét, alkotmányunkat helyreállítva látja; miniszteriumunk s országgyűlési többségünk bizalomraméltó; uniónk valósitva; a jelenlegi kormányt nem megbuktatni, hanem támogatni, ez a hazafiság; ne ábrándozzunk a külföld rokon-szenyével; ne amitsuk magunkat, hogy a külföldön valaki értettünk valamit mozdítani akarna stb. Egy szóval a derék tábornok — nem széditteve el magát a hízegő dietiók által — mint komoly meg-meggyőződés embere érthetőleg tudat adta, hogy hol az igazság, s mihez kell tartani magunkat, ha nem akarjuk megcsalni — önmagunkat!

Ö Felsőége megengedte, hogy az erdélyi kereskedelmi pénzalapból erdélyi származású műtanulók fölsegítésére már régebben engedélyezett kilencz, évi 210 o. é. frtos ösztöndíj a bécsi vagy buda-pesti műegyetemen tanuló erdélyi ifjak számára, a jövő 1867. tanévtől számitandó további öt évig, vagy is az 1871/2 tanév lejártáig, az eddigi föltelek alatt meghagyassék, és a nevezett pénzalapból az említett kilencz ösztöndíj kiűjtése után még fennmaradandó tevőleges összeg ezentul is azon végzett, nagy reményű erdélyi műtanulóknak adományoztassék, kik további kiképeztetésük végett utazásokat tenni szándékoznak.

Ö Felsőége a király Párisba utazásáról a „France” a következő részleteket közli: Ö Felsőége e hó 21-kén elutazik Bécsből s 22-én reggel 8 órakor érkezik Strassburgba, hol a reggeli tartatik. Nancyban, hol a megérkezést az nap délután várják, a praefectura háza s a püspöki palota állnak ö Felsőége kíséretének rendelkezésére. A császár s a két főherceg a püspöki palotában fog lakni, azok számára pedig, kiknek a két palotában nem jut hely, a „Hotel de France”-ban tartatnak fenn lakások. Nancy városa ünnepléses estére tesz előkészületeket. Ö Felsőége kíséretül a „France” a következőket nevezi: gr. Bellegarde vezérőrnagy, hg. Lichtenstein, b. Fejérvári és gróf Paar hadsegédek, gr. Uexhüll törzskari kapitány, gr. Szapári huszár-ezredes és Walzel Császár gyalog-sági kapitány. A császári kabinetből az utazásban részt vesznek: lovag Braun államtanácsos, báró Genette udv. tanácsos és lovag Pochner kormánytanácsos. A diplomatiai személyzet pedig ezekből áll: b. Beust, miniszteriumának két hivatalnokával, gr. Andrassy Gyula s hg. Grammont a bécsi francia követ.

(Hivatalosan beküldetett.) Folyó évi october 11-kén a maros-vásárhelyi magy. kir. táviradi állomásnál további intézkedésig korlátozott napi szolgálat rendeltetett el. Pest, 1868. oct. 15-én.

A Telekkönyv-vezetésnek a királyhagóninnek felállítására — mint most már biztosan tudjuk — a miniszterium csakugyan megnyerte

Ö Felsőége jóváhagyását; s így ez intézmény létrehozatala legközelebb várható.

— Városunk központi bizottmánya tegnapielőtt gyűlést tartván, a követválasztás napjára e hó 27-ét tűzte ki.

— A városunkban építendő indóházat illetőleg a képviselőt kebeléből kinevezett bizottmánya tegnapielőtti ülésében abban állapodott meg, hogy az a külmagyarutca végére építtessék. Ugyane bizottmány kérést határozott a miniszteriumhoz, melyben a várad-kolozsvári vonalba eső egyik indóház ne Feketetűn, hanem Csucsán legyen.

— P-nyi A. Kossuth szabad lovas csapatbeli köztitiz azt a nyílt kérdést intézi egyik pesti lapban Kossuth Lajoshoz, hogy mi történjék azzal a zászlóval, melyet Kossuth 1848-ban a nevét viselő erdélyi lovas szabad csapatnak, mely később Mátyás nevet és 15. számot nyert, ajándékozott. P. A. e zászlót nagy veszély közt mentette meg a szászsebesi harcban a muskától, s borítékjával együtt híven megőrizte. Nem is szeretne tőle könyveddel megvalni, s ámbár a dévai honvédegylet átadására felhívta, szilárdul el van határozva, azt mindaddig megőrizni, míg Kossuth Lajostól rá nézve rendeletet nem kap.

— A nagy-szebeni honvédegylet 117 frtot adott a honvédelap gyarapítására.

— A földművelési, ipar- és kereskedelem-ügyi magyar kir. miniszterium táviradi szakosztályától veszszük a tudósítást, hogy f. é. sept. 29-én kezdve a besztetere-bányai táviradi állomásnál, octobr. 3-kán kezdve az egri táviradi állomásnál, úgy a siklósinál a teljes napi szolgálat elrendeltetett.

— Kossuth Ferencz a pécjárású választókerületben követül választatott.

— A püspöki kar a hercegprímás elnöklete alatt már megkezdte tanácskozásait.

— Egerből oct. 14-dikéről távirják: A kir. biztos a népes bizottmányi ülést megnyitván, a miniszteri rendelet iránti engedelmségre hívta fel a gyűlést. Németh Albert egy óvást adott elő a kir. biztosság rendelese ellen. A kir. biztos a bizottmányi üléseit egy időre feloszlatta. A megye tisztikara marad helyén.

— Haynald Lajos ő exoja a Kolozsvárt felállítandó nő-növelde 1000 frtot, — Fogarassi Mihály ő exoja a szénutezai elemi iskolára 1000 frtot, s az atyhai égettek számára 1500 frtot adományoztak.

— Az erdélyi kath. orsz. képviselők Gál János képv. úr lakásán Pesten értekezletet tartottak az erdélyi püspöki megyére nézve közelebből helyreállítatni rendelt kath. autonomia és összehívandó status-gyűlésre nézve.

— B. Wenckheim Béla belügyminiszter urat a török szultán a Medjidje rendjellel ajándékozta meg.

— Frigyesi Gusztáv hazánkba, mint az olasz kormány által, a Garibaldi féle tervekbeni részvét miatt száműzött, e hó 2-án érkezett Genfba, hol nagy kiűntetéssel fogadták. Tiszteletére többi közt egy banquetet rendeztek, hol az olasz kormány eljárása ellen tiltakozva, Róma felszabadulásáért toasztizáltak.

— Alexandriába, mint tudva van, Magyarországból egyes tüzerek számos nőt csaltak ki, mely ügyben ott lakó hazánkiai nyilvánosan is felszóltattak. A mint a kormány erről értesült, az embertelen tüzletre azonnal felhívta a törvényhatóságok figyelmét s egyezsmind intézkedett, hogy Alexandriából minden a magyar koronához tartozó prostituált nő a kormány költségén haza szállíttassék, s hogy e rendelet érvényesítésének az Alexandriában levő felszólt hazánkiai tanui legyenek. Mint most Alexandriából a „Hon”-nak írják, az ottani consularatus nyomozást tartott, s mintegy 16 személyt haza is küldött.

— A bécsi lapok egy gázfellobbanásról írnak, mely mult pénteken történt egy traktérszónál a Negerle utcán. Egy kőmives, egy napszamos asszony megsérültek, az ajtó az utca közepére repült, s a tüzet bajjal tudták eloltani. — De ennél iszonyubb egy dublini tüzijátékos fellobbanása. Ennek következtében a ház meggyuladt. Két anya, másképp nem tudván gyermekeik segitni, 30 lábnyi magasból dobálta azokat le az alatt állók karjaiba. Négy szerencsésen le is ért, de az ötödiket elejtették. Egy leány kűtélén ereszkedett le, s a második emeletnél már leesett. Egy nő a harmadik emeletről kétségbeesésében leugrott, és szörnyet halt. Temérdek a tűz, füst s egyebek miatt ez alkalommal kimúltak száma.

— A párisi világiállítást tartama nov. 17-ig hosszabbított meg.

— Színházunk karmestere Pichler Bódog Károly az éneklésben, zongorában, a zenészet elméleti s gyakorlati tudományában, egy harmoniumban oktatást adni ajánlkozik. Ajánljuk a zenekedvelők s tanulni akarók figyelmébe.

— Szept. 21-kén Caneában nagy földrengés volt, a tenger 5 láb magasra emelkedett. Irtozatos volt a félelem: a lakosság menekült, a merre menekülhetett, a hajók egymáshoz csapódtak; majdnem az egész várost elborította a víz s az utcákon százával szedték fel a nagy halakat a vihar után. A házak azonban kevés sérülést szenvedtek, s a mi a legfőbb szerencse, emberélet nem esett áldozatul.

— A nagy-várad piaczáról f. hó 14-ről írják: A gabonaüzletben pillanatnyi pangás állott

UJ POSTA.

be, a nélkül pedig, hogy az árak lejjebb szálltak volna; a hangulat folyvást kedvező minden gabna-nemlekre és mindamellett, hogy az árak magasak, mégis megállapodás van annyiban, hogy az üzér-kedés kevésbé élénk, mintha a viszonyok azt akar-nák velünk megértetni, miszerint az árak emelke-désének netovábbjánál megérkeztek volna. Az idő folyvást kedvezőtlen, egyre hull az eső, mintha az előbbi hiányt akarná pótolni; a megszerződött szőlősgazdák alig várják a szüretet, hogy a rotha-dásnak induló szőlőt valahára betakarítsák, a kár ugy is már tetemes, mintsem gondolnók. A roz útak ideje már bekövetkezett, ki eddig nem sietett a roz úttal megállított megyékben terméket a közlekedési helyekre elszállítani, az belterek és az nem fog soká részt vehetni az árak emelkedé-sében. A repeze iránt valamivel kedvezőbb a han-gulat, de a spiritus iránt még mindig lanyha a ke-reslet, még szerencse, hogy az ára legalább nem apadt, most is 21 1/2. A Királyhágón túlról tetemes ajánlatok tétetnek kendermaggal, de nincs vevő, így tehát még névleges árát sem jegyezhetjük fel.

— Bécs, oct. 16. A „W. R. Abdp.“ ma a császárnak Rauscher bibornokhoz intézett kézirátát küldi, mely a 25 püspök feliratára válaszul szolgál s így hangzik: Az érsekek és püspökök által elem-terjesztett feliratot felelős miniszteriumomnak adtam át. Szívesen méltatom azon főpásztori buzgalmat, mely a püspökök előtt lelkiismereti kötelességül tünteti fel azt, hogy most szeptember 18-án és 1861-ban ünnepélyes nyilatkozattal keljenek a ka-tholika egyház jogainak és érdekeinek védelmére. Azonban sajnálkozom, hogy a püspökök a felett, hogy a püspökök a helyett, hogy az én kívánsá-gom szerint a kormány igyekezetét e fontos kérdés elintézésében támogatnák, s annak annyira sürgős megoldását a kibékítés s az előékenységi szelle-mében elősegítenék, jobbnak látták ezen a kedélye-ket rendkívül felizgató feliratot előterjesztetni s köz-zetenni, oly időpontra, midőn — mint a püspökök

oly találólag megjegyzi — az összetartásra oly nagy szükség van, s minden alkalmat kerülni kell, mely szakadást vagy még több panaszt idézhetne elő. Én bízom, hogy a püspökök meg vannak győ-ződve, miként én az egyházat minden időben vé-deni s fedezni kész vagyok, de azon kötelességeik-ről is megemlékeznék, melyeket nekem mint alkot-mányos uralkodónak teljesítenem kell.

— A birodalmi tanács követekháza ma az alkotmány-bizottság által indítványozott, s ujjalag átnézett alkotmány-alaptörvényt, némi lényegtelen változtatással, és a birodalmi tanácsnak a közös-tyűk tárgyalásairól illetékessége vonatkozó pótl-indítvánnyal, másodszori felolvasásra elfogadta. Ezután a bírói és végrehajtó hatalomra, az állam-polgári jogra, s birodalmi törvényszék alakítására vonatkozó államalaptörvényeket 2/3-nál nagyobb többséggel harmadik felolvasásra elfogadta.

— Páris, oct. 16. A „Journal des Debats“

levélileg értesít, hogy Berlinben a szász királyság és a négy szász hercegségnek Poroszországba ke-b-lezését (a Waldeck mintájára) célzó munkálatok folynak. Drezdából érkező hírek e közleményt megerősítik. — A francia hajóhad Toulonban ké-szülteket tesz az olasz vizekre indulni. — Az oct. 13-dikán történt összehittőzés alkalmával Garibaldi Menotti néhez sebet kapott.

A „K. Közlöny“ magán távirata.

Pest, octob. 18. (Délben.) Az országos főügyész ma az országgyűlés engedélyét kérte, hogy Bösörményit perbe foghassa Kossuth le-vele közlésiért. Tárgyalatik hétfőn.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

(334) 19/10 (2—*)

BOSKOWITZ A.
optikai és diszárú raktára
a gróf Rhédei-féle házban alant a nagy kávéház mellett
KOLOZSVÁRT AJÁNLJA:

Kettős nézésűveit (Opengucker) 5 frtól 100 frtig.
Távesűveit 4 frtól 70 frtig.
Orcsipetűit (Zwiker) 1 frtól felfele.

Fényképeit a legnagyobb választékban 10 krtól 20 és 40 krig.
Különbféle urak és asszonyságok számára való fényűzési czikkait a legju-tányosb árakban.

Mindenféle mérnöki és rajz eszközeit és czirkalimat.
A cs. kir. katonatisztek és hivatalnok urak kaphatnak nézésűveket havonkénti részlet fizetés mellett.
Megrendelések mindenhol elküldetnek postai utánvét, vagy az érték előrei letétele mellett s a nem alkalmas tárgyak visszaszerelteknek.
Tudósítás végett.

Hasonnevi személyekkel Erdélyben sem üzleti, sem atyafiságos összekötte-tásban nem állók. A czimzetet mint fent kérjük hozzájuk juttatni.

(341) (1—3)

Alóltirt tisztelettel jelentem a nagyérdemű közönségnek, hogy az 1851-ik évtől kezdve, mint okleveles bába, több évekig a helybeli szülőházban, de más számos nehez szülészetek mellett is kimerítő tapasztalást szerezvén, bátorodom szerencsés és finom tapintatú szolgálatomat a nagyérdemű közönségnek felajánlani, egyzer-szint megjegyezvén, hogy a szerencsés szülés után gyakran bekövetkező emló- és bimbó-fájdalmak biztos gyógyítására is vállalkozom. Beszélék jól magyarul, németül és értem a román nyelvet is. Ép úgy mint helyben, ajánlom éjjel nappal fáradha-tatlan szolgálatomat a vidéken lakó nagyérdemű közönségnek is. Lakásom bel-mo-nostorutcában 193 szám alatt

SCHRAMMER ANTALNÓ,
okleveles bába.

(240) 19/10 (8—12)

Gyakorlati találmányok!

Eredeti Pompadour-pép.
A híres Pompadour asszony XV. Lajos udvaránál, oly szor-birt, mely a világ előtt titokban maradt, s melyről tudott még elő-maladt korában is biztosítani. Ezen vény (Recept) később egy ma-gas rangú nemes család birtokába jutott, a melynek gyönyörű szép-sége még ma is általános csodálása tárgya. Rix doctornak sikerült ezen mostani a legnagyobb titokban tartott vényt elcsillapítani, hogy azt az egész világnak hasznára bocsássa. Ezen felül műhatlan arcz-ait az egész világnak hasznára bocsássa. Ezen felül műhatlan arcz-ait az egész világnak hasznára bocsássa. Ezen felül műhatlan arcz-ait az egész világnak hasznára bocsássa.

Legnagyobb megtakarítás
minden háztartás, iparos és gazda számára.

A legújabb szerkezetű angol-patent-köszür-gépek által (alkalmazhatók minden vágó-észközök, v. a-mint üveg-metsző is) a legnagyobb könnyűséggel le-het néhány másodperc alatt tempa vágó-észközöket, u. m. ollókat, késeket, kaszkákat sat. a legelősebbre fenni. Ez bizonyosan a leghasznosabb és legnépszerűbb találmány, az-az köz minden háztartásra nézve, s ára oly csekély, hogy o jeles gépet magának mindenki könnyen megszerezheti. — 1 drb ára utasítással: 1 frt.

A legújabb ligroine-zseb-tűziser, e nem-ben a leggyakorlatibb, még nem pipások számá-ra is ajánlandó; közönséges tűziser csinos kis alakjában, össze van kötve egy lámpával, a mely néhány óráig tartó égő anyagot vesz magába, úgy hogy az annyiszor előforduló minden alkalommal azonnal vi-lágossá válna kéznél; a lenyomott ár csak gyors el-terjesztése van számítva. 1 darab 60 kr.

Persa hajfestő szer, mely által szürke haj pillanat alatt, tetszés szerint színes vagy feketé-re festhető s egy uttal természetes frisséget nyer. Nő-nyenyekből van készíve s egészen ártatlan, 1 skatu-lya ára utasítással: 2 frt.

Folyékony enyv. Nélkülözhetlen minden ház-tartásban, mivel a legkülönbözőbb, minden háztar-tásban, előforduló javításokat meglehet önmagától tenni. Ezen enyv évekig áll, s hidegen használható. Egy nagy üveg ára 25 kr.

Legújabb rozsdapor, kezesség mellett. Min-den rozsdás pecsét-előállítására vászonból, selyem-ből s egyéb kelmékből, valamint acél- és vasár-gyakról. 1 pakk ára 35 kr.

Legjobb borotva-pép. Ezen pép által megki-méltetik a borotva köszörülése, 1 skatulya ára 25 kr.

A lábunk megvédésétől való me-góvása, mindenkinek ajánlható, mivel az egészség-fenntartására szolgál. A Metzger-féle kitűnő bő-r-ápolásra alkalmas átal, a mely a bőrt lágygá s áthatlaná teszi, úgy hogy a lábbeliek vízen leg-hosszabb ideig tartó használata után sem érezhető nedvesség, a czelnak a legnagyobb mértékben meg-lesz felelve. 1 üveg ára 60 kr.

Angol bőr-máz, melyből bármiféle bőrmeg-puhaságot s a legszebb tükörmáz nyer. 1 kis üveg ára 25, nagy 45 kr.

Müller-féle bőrt-politur, mely általános el-ismertésben részesült, üveg száma kapható 60 kron. Ezzel minden régi butor-darab vagy más fatárgy a legnagyobb könnyűséggel a legszebben kicsiszolható. Egy üveg elég egy egész butor- készletre.

Általános tisztító-por, melyvel minden fém, arany, ezüst, bronz, pakfong, acél és rez sat. tisz-tára takarítható s kifényesíthető. 1 skatulya ára 20 kr.

Általános párisi tapasz, a melyvel mindenkor üveget, porcellánt, követ, tégelket, fát sat. gyorsan úgy összeragasztathatni, hogy elválasztan les, hanem különöbbség nélkül is, pl. fát fémnel, üveget por-cellanál sat. összekapcsolhatni, hogy tökéletesen egy testté váljék. Ezen, minden háztartásban nélkül-özhetlen szerből egy pakk ára 10 kr. Ugyanazon ra-gass folyékony állapotban, igen szapor, üvegenként 30 kr.

Figyelemztetés. Mintán a fennebbi czikkok azok valódi állapotban egyedül az alólti raktárban kaphatók.

Az alább felsorolt tárgyak bántalmos olcsóságáról meggyőződést szerezni, csak egyetlen megkísértésbe kerül.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt.
megjelent és kapható:

Törvényjavaslat
a polgári törvénykezési rendtartás tárgyában,
és az
irodalmi s művészeti jogok biztosításáról.
Ára 30 kr.

!! Uj női-divatczik papirból !!

Stein J. könyv- és papir-kereskedésébe most
érkeztek és nagyválasztásban kaphatók:

Női gallérok és kézelők papirból,
melyeken a legfinomabb himzések szebbnél szebb mintákkal
csalódásig vannak utánozva.

Egy rendbelinek ára (kézelők és gallér) 20 kr. melyeket — kissé
vagyázva — több napig lehet viselni, egyes darab 8 kr.

(1—1) (342)

STEIN J. könyv- és zenemű-kereskedésében
KOLOSZVÁRT

Éppen most jelent meg
„PÉCHY INDULÓ“
KOLOSZVÁRT

zongorára szerelte és királyi-biztos gróf Péchy Manó ó excellen-tíájának legmélyebb hódolattal ajánlja **Verné A. J.** Ára 60 kr.

Partitúrák a katonai zenedek részére kaphatók a szer-zőnél, zenetanító gróf Haller J. unal Sz. Keresztúrtól.

Minden czikk a legjobb minőség iránt vállalt kezesség mellett árultatik.

A legújabb, leggyakorlatibb és fényűzési czikkok oly nagy választéka található, a minőhez ha-sonló Bécsben nem létezik, gondoskodva van fiatalokról és korosokról, úgy hogy egy csekélységgel min-den koru és állású hölgyek, urak és gyermekek számára, ezerféle választékban, alkalmas ajándékot találhatni.

Arkimutatóst, ezime pontos feladása mellett, mindenki ingyen és bérmentesen kap; a vidék t. lakóira nézve tehát igen czélszerű, hogy maguknak abból egy példányt megszerezzenek, mivel benne nem csak az ára, hanem a raktáron levő minden czikk megnevezése is föllelhető. A czikkok szétkül-dése utánvétel, vagy az árak beküldése mellett történik.

Különbféle legújabb gyártmányu czikkok kivonata.
A ház mottoja: Olcsó áru is lehet jó!

Francia levélpapírok, akármiféle név, betű
vagy korona ingyen benyomással.

100 db 8-r. finom fehér — 45 kr.
100 „ „ angol bordázott v. vonalozott — 65 „
100 „ „ bordázott sok színben — 75 „
100 „ „ finom gyászpapír — 1 „
100 „ „ negyedr. finom fehér — 85 „
100 „ „ angol bord. v. vonalozott 1 — „
100 „ „ bordíték, 8-r. fehér — 30 „
100 „ „ 8-adr. bord. kem. pap. — 50 „
100 „ „ színes, bordázott — 55 „
100 „ „ belülről emaillozott — 60 „
100 „ „ finom gyász-boríték — 80 „
100 „ „ negyedr. fehér — 50 „
100 „ „ bord. kem. pap. — 65 „

Két szép betűi ára koronával, a most divó csi-nos színnymattal

100 db papíra monogram — 50 kr.
100 „ „ bordíték — 50 kr.

100 db látogatójegy.
Legfinomabb könyvomat — 1 „
Legfinomabb angol felnyomata, legújabb be-tinemekek készült látogató-jegyek olcsóbbak mint bárhol.

100 db fejtér, mindkét oldal sima — 60 kr.

Acél tollak.
1 tucet angol, 12 legjobbjából — 10 „
12 „ „ (katulya) a fenebbi neműek — 80 „
12 „ „ aluminium-toll — 80 „
1 „ „ irón fötelle, 10, 20, 25 egész — 50 „

Pecsetnyomó legzebb írással.
1 db 2 betűvel és legfinom. tartóval — 50 kr.
1 korona ára 30 kr. egész nevek a legol-csóbban számítottak.

Felnyomata sajtók, nevekkel együtt
legfinomabb készítmény — 3 ft. 50 kr.

Stampilek, pléh szelencével, fes-ték és ecsettel — 4 ft. 50 — 5 „ 50 „
a legújabb úttápláló-stampilek 1000 nyo-matot adnak a gép egyszeri megázatására, leggyakorlatibb hivatások és üzleti irodák számára. 1 darab ára a legfinomabb met-széssel — 6 ft. 50 — 7 ft. 60 kr.

Chinazsüst.
10 évi jóállás mellett folytonos használattal.

1 tucet 27 ft. 1 pár gyertyatartó 4, 5, 6 ft.
1 db tejmerítő 3 ft. — 3 ft. 80 krig.
1 „ „ levestmerítő 5 ft. 50 — 6 ft. 50 kr.
más tárgyak gyári árban.

Finom kávé-tálczák, festve kettős pléből, 1 db. 20, 30, 40, 50, 60 kr.

Bütelien, vízitömött ágyterítők, ágytölve és gyer-mekek számára, megátolják az ágytömít á-zását 1 db 90 kr. 1 ft 30, 1 ft 50 s a leg-nagyobbak 1 ft. 75 kr.

Gazdag gyermekjáték és társas játékok raktára.

Bábok, darabja 5, 10, 15, 20, 30 kr. — 2 ft.
Különböző állat, fuvón 5, 10, 20 kr. — 1 ft.
Játékok skatulyában, 10, 20, 30, 50 kr. — 2 ft.
Állatok, természetesen készíve, 50 kr. — 2 ft.
Más játékszerek ezerféle választékban 10 krtól 4 ftig.

Társas játékok, 30, 50 krtól 2 ftig.

Legfinomabb kauscsk fűsűk.
1 fodritó, 15, 20, 25, 30 kr., porfűsű, 20, 25, 30 kr., 1 szárítási 25, 30, 35 kr., tűző- vagy kontyfűsű, 30, 40, 50 kr., zsebfűsű, 10, 15, 25 kr., zsebfűsű kefével 25, 35, 40 kr., 1 hajkefe 30, 40, 50 kr. 1 ftig, ruhakefe, 50, 60, 80 kr. 1 ftig, legfinomabb fogkefe, 20, 25, 30, 35 kr.
Glycerin-szappan, illatos, darabja 15, 25 kr.

Mindenféle megbízások elvégzésének s gyorsan s jutányosan teljesítenek.

(333) (5—6)

Gr. Bethlen Káimilló ur rad-nothi uradalmában 80 — 90 darab gu-lyába való marha telelés végett illó árban elfogadtatik. Értekezhetni ez iránt bér-mentes levél útján gazdatiszt Márkus Ferenczcel Radnothon.

(339) (2—3)

Erdő eladás.

Nemes Hunyadvármegyében, a Ta-tarezsdi határon, az Aradi vasút köze-lében, 292 hold, 1065 □ öl kiterje-désű ós-erdő örökáron eladó. A vásárt megejthetni Vajda-Hunyadon lakó szol-gabiró t. cz. Benedikt Albert ur-al mint felhatalmazottal.

(338) (3—3)

Megjelent a
N.-enyedi naptár

8-dik évi folyama 1868-ra, az eddigi modorban, melynek kiadási tiszta jöve-delmének fele, a n.-enyedi főiskolában kósz nélkül szűkölködő szegény, de jó tanulók kosztbeli segélyezésére van szán-va, a mi belőle telik. Mondják-e többet, melylyel e naptáromat a t. cz. közön-ség figyelmébe ajánljam? Nem, ennyi elég. Ára 25 kr. o. ért.

LÖCSEI SP. LAJOS,
a „N.-enyedi naptár“ kiadója.

(148) 19/10 (16—*)

Szüleketérdeklő.

Hosszu időt igénybe vett szorgos ta-nulmányozásomnak sikerült a Gilisza be-tegségnek, mely a gyermekek sorából oly tömördek áldozatot ad a sirnak, az általam feltalált

„Gilisza csokoládémban“

tökéletes gyógyszerit állítu elő. Használati módja a szeletek göngyölein olvasható.

Kapható Pesten: Török József gyógytára és A. Thallmeier és társa kereskedésében, Kolozsvárt: Somlyai László fűszerkereskedésében, s ezen ki-vül számos bizonylatokat tartalmazó köny-vecskében jegyzett t. bizományosinnál.

Ára egy darabnak 20 kr. nálam helyben 6 darab 1 frt.

Megrendelhető posta-után-vétellel az egész birodalomban.

KRÖCZER ÁGOSTON s. k
gyógyszerész Tokajban.

A. Friedmann, első osztr. bizományi üzlete Bécsben, Praterstrasse, 26 sz. Operngasse 6 sz. Dreher söresarnoka mellett.